א"ח סי' תקיד סעיף ח: לג ב מיי' שם הלכה ג

מוש"ע שם סעיף י: לד ג ד מיי שם הלי ז

טוש"ע שם סעיף ט: ה [מיי פי"ט מהל' איסורי ביאה הל' יז ופ"י מהל'

מתנות עניים הל' ב]: לה ו מיי' פ"ד מהל' יו"ט

הלכה ח ופכ"ג מהלכות שבת הל' ו סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סי

מחץ שני טושיע מים סףי מקח פשיף א [ופי שת פעי יג]: יו"ע הלי י טושיע יו"ע הלי י טושיע ה' ח מי" אם פיד הלכה יא טושיע איים פי

ג סמג שם טוש"ע

י טוש"ע א"ח סי

מקז סעיף ד: מכל מ מיי׳ שם טוש״ע

שם פעיף ז: מא ג מיי' פ"ד שם הלכה

יג [ש"ע א"ח סיי שיב סעיי י טור שם סיי שטו]:

מב ס מיי שם הלי יד סמג שם טוש"ע

א"ח סי׳ מקב סעיף א:

דקמתקן מנא באור נמי קא מתקן מנא תני

ר' חייא "חותכה באור בפי שתי גרות אמר

רב נתן בר אבא אמר רב 🌣 מוחטין את

הפתילה ביום מוב מאי מוחמין אמר רב

חנינא בר שלמיא יי(משמיה דרב) לעדויי

חושכא תני בר קפרא יו' דברים נאמרו

בפתילה ג' להחמיר וג' להקל להחמיר יאין

גודלין אותה לכתחלה ביו"ם ואין מהבהבין

אותה באור ואין חותכין אותה לשנים להקל

יממעכה ביד ושורה בשמן וחותכה באור

בפי שתי נרות ואמר רב נתן בר אבא אמר

רב עתירי בבל יורדי גיהנם הם כי הא

דשבתאי בר מריגום אקלע לבכל בעא מנייהו

עסקא ולא יהבו ליה מזוני מיזן גמי לא זינוהו

אָמר הני מערב רב קאָ אתוֹ דכתיב יונתן

לך רחמים ורחמך סיכל המרחם על הבריות

בירוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו וכל

מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו

מזרעו של אברהם אבינו ואמר רב נתן בר

אבא אמר רב כל המצפה על שלחן אחרים

עולם חשך בעדו שנאמר ינודד הוא ללחם

איה ידע כי נכון בידו יום חשך רב חסדא

אמר אף חייו אינן חיים ת"ר סג' חייהן אינם

חיים ואלו הן המצפה לשלחן חבירו ומי

שאשתו מושלת עליו ומי שיסורין מושלין

בגופו ויש אומרים אף מי שאין לו אלא חלוק אחד ות"ק אפשר דמעיין

מליח יואין גורפין תנור וכירים אבל מכבשין ואין מקיפין שתי חביות

לשפות עליהן את הקדרה ייואין סומכין את הקדרה בבקעת וכן בדלת

חזי דאנא רפתא מעַלייתא בעינא מא"ל רבא לשמעיה מוי לי 🐵 בר אווזא יחזי דאנא רפתא

ליה תנורא ביומא מבא אמר ליה אנן יארקתא דפרת סמכינן יוהנ"מ

ים הוא דצייריה מאתמול אמר רבינא פוקטמא שרי: ואין מקיפין שתי

חביות: אמר רב נחמן יאבנים של בית הכסא מותר לצדדן ביום

את הקדרה אמר ליה שאני התם משום דקא עביד אהלא א"ל רבה

ומי דשרי א"ל התם בנין קבע אסרה תורה בנין עראי לא אסרה תורה וגזרו

רבנן על בנין עראי משום בנין קבע והכא משום כבודו לא גזרו ביה רבנן

אמר רב יהודה יהאי מדורתא מלמעלה למטה שרי מלמטה למעלה אסור $^\circ$

ל) [גי' הערוך מוהטין ועיין בשבת 1.], ב) [בהרא"ש ליתא וכן בערוך ערך הט ליתא אלא הכי איתא מאי מוהטין עדויי חשוכין, ג) [תוספתה פ"ג], ד) [שבת קנא: וע"ש אמנס גיר' רש"י דהכא דגרם בד"ה כאשר נשבע לאבותיך מי שיש לו רחמים וכו' אתיא שפיר דהכא מכאשר נשבע לאבותיך לאבותיך ק) ופסחים חיג: ע"ם ובתום' שם], ו) שבת קכד., 1) [לעיל כט:], ה) שבת קמב:, ט) [בס"י הגי' רבא], י) עירובין קא., כ) [לעיל כח:], () [עיין חוי"ט דמוחק מלת אין], מ) [לקמן לג.], נ) רש"ל. ס"א נייריה ועיין . בהרא"ש, **ס**) [וע"ע תוס' שבת דף חלח. ד"ה כסחו.

הגהות הב"ח

ומיבת בר נמחה: (ב) שם יהו"ח דוייריה רו"ל וחידה הוא נמחק: (ג) תום' ד"ה וקטמא וכו' על האפר בעלמא הוא: (ד) בא"ד שגבלו מעיו"ט ושריק בלא

גליון הש"ם

רש"י ד"ה ואין סומכין וכו' אצל כל תשמיש. עיין לקמן דף לג ע"ב ברש"י ד"ה לא יטול:

לעזי רש"י

.גראדיל"א [גרדי"ל] אסכלה. פרימבר״א. לדחוק. טרפיי״ד (בעלת שלוש רגליים).

מוסף רש"י

חותכה באור בפי שתי נרות. שאם היתה ארוכה, על ידי שינוי מותר לחתכה. שמכנים קלה הפתילה בפי הנר אל קלה (ל"ל וקלה) השני בפי נר אחר ומדליקה השני בפי נר אחר ומדליקה מתי נרות דולקין (האורה מדורתא. סיסק גדול, מלמעלה למטה. לחחח העלים העליונים באויר ולתת תחתונים מלמטה, שרי. ביו"ט דאין זה בנין אסלים. מלמטה למעלה לתת התחתונים מחלה לנדדין ברבוע כדרך שעושין לפני השרים ולסדר עליונים למעלה דהיינו כעין בנין אהל וגגו, אסור. הכי נרסינן מלמעלה למטה שרי מלמטה למעלה אסור וכך מלאתי בתשובת הגאונים וכן עיקר (ערובין קא.).

מוסף תוספות

א. ועוד מוכח התם בפרק מי שהחשיך (דף מים זהו גיבולו. ללו״ש סימן ט. ולא עוד אי לאו בר גבול הוא כ״ש שאסור דמשעת נתינתו במים לשכ"ח. ב. וקמ"ל דלא גזרינן שמא יגבל בי"ט. חוס׳ שנת יח. ד"ה אנל דיו. ג. שלא יתכן לאסור אם לא יהיו הרגלים ארבע

וכן

ומימה דאמרינן בשבת (דף יח.) דאפילו בנחינת מים נותן שני ראשיה בתוך שתי נרות אם צריך להדליקן כאחת ומדליק באמצע דלא מוכח דלתקוני מנא מכוין אלא להדלקה בעלמא: לעדויי חושכה. כשהיה נעשית ברחשה פחם מעבירה: לעדויי. להסיר:

חושכא. פחם המחשיך אורה: נאמרו בפתילה. ביו"ט: ממעלה ביד. מקון כלאחר יד הוא: יורדי גיהנס הן. שאינן מרחמים לעשות נדקה: עסקת. סחורה להשתכר למחלית שכר: מווני. שחל מהם מזונות מיזן נמי לא זינוהו: ונתן לך רחמים. שתרחם על הבריות: כחשר נשבע לאבותיך. מי שיש לו רחמים מזרעו של הבות: בעדו. כנגדו כמו שכת בעדו (איוב א). כלומר חשך פרום לפניו הכל עליו כחשך: נכון בידו. מזומן אללו: מי שאין לו אלא חלוק אחד. אין יכול לכבסו וכנים מלערין אותו: דמעיין במניה. מפלה את כליו מן הכנים: בזרעבי' אין שוברין את החרם. כשלולין דגים על האסכלא שקורין גראדיל״א בלע״ז חותכין קנים או קש שבלים או שוברין חרסים או חותכין נייר ושורין במים וסודרין הנייר על גב האסכלא מפני שהמתכת מתחמם ושורף את הדג: מליח. דג: ואין גורפין תנור וכירים. אם נפל לתוכו מן הטפל והטיח אין גורפין אותו דמתקן מנא הוא ואתיא כרבנן דאמריי מכשירי אוכל נפש אסירי: מכנשין. משכיבין את האפר והעפר שיהא חלק משפילו ומשווהו שלא יגע בפת שמדובקים בדפנותיו וישרפו. מכבשין פרימבר"ח: מקיפין. מקרבין זו אלל זו כמו 0 אין מקיפין בריאה (חולין דף נ.) וכמו לתרום שלא מן המוקף (גטין דף ל:) היינו סמוך וכמו מקפת וקורא לה שם (נדה דף עא:): לשפות עליהם קדרה. והאור בין שתי החביות: לשפות. להושיב. כל הושבת קדרה על האור קרי שפיתה כשאין לו כלי ברזל שקורין טרפיי"ד או שאין לו כירה של חרס חלולה. ואסר לה משום דדמי לבנין ומדרבנן משום דמתחזי כאהלא: ואין סומכין קדרה בבקעת. קסבר לא נתנו עלים אלא להסקה לפיכך מוקצין הן ° אצל כל תשמיש: וכן בדלת. השתח משמע וכן חין סומכין קדרה בדלת ובגמראש פריך עלה: ואין מנהיגין את הבהמה במקל. ברשות הרבים. השתח קס"ד משום דחין משתמשין בעלים שלא נעשו כלי מערב יום טוב דלא נתנו אלא להסקה:

בבל' ואם אי אפשר לו כו' מותר.

כר"י: אריחא. חלי לבינה ונתק וכן מכותל התנור: רפחה מעלייהה בעינה. כלומר גרפי התנור: טוי לי אווא. ללה לי אוח בתנור. שתנוריהם היו קטנים ופיהן למעלה וחולה הצלי לחוכו וסותם פיו והוא נצלה: ואודהר מהרוכא. שלא יתחרך. כלותר גרוף את התנור שלא יהא בו בשוליו דבר גבוה כמו אריח או אבן שהוסק בתנור שנוגע בצלי ושורפו: דמר. רב אשי: שרקין ליה סנורא. עבדי אדוני טחין סביבות כסוי פי התנור בטיט שלא יצא חומו כשהצלי בתוכו שהרוח קשה לצלי ותימה לן מלתא משום דגבול טיט תולדה דלישה הוא: ארקחא דפרס סמכינן. על שפתו של פרת אנו נסמכים בדבר שאין אנו לריכים לגבל טיט ששפת פרת טיט מגובל הוא: והוא דלייריה מאחמול. עשה בו סימן ונחקו ללד אחר: וקטמא שרי. לגבלו ולטוח בו דלאו בר גבול הוא: אבנים של בית הכסא. אבנים גדולות שמלדדין אותן להיות כמין מושב חלול ויושבין עליהם בשדות במקום המיוחד לבית הכסח: דקח עביד אהלא. שיש לו גג אבל הכא ליכא גג: אנשבא. כסח של בנין לבנים וטיט: בנין עראי. שאינו להתקיים: והרא. גבי בית הכסא משום כבוד הבריות לא גזור: האי מדורחא. היסק גדול שעושין לפני שרים כדרך בנין עושין לו כתלים מד' רוחות וסודרין עצים למעלה ודומה לאהל: **מלמטה למעלה**. לסדר העצים של כתלים תחלה לעשות עליהם הגג אסורין שדרך בנין הוא: מלמעלה למטה. להתחיל תחלה מן הגג ואח"כ יסדרו תחתיו עלי הכתלים שרי:

. לצלות בו מליח ביו"ט, משום דמתקן מנא. ואין גורפין תנור וכירים, ואם אי אפשר לו לאפות אא"כ

ניין לצירות בן לאחות של הייד בירוש טחין פי התנור בטיט כאשר נותנין הפת או הצלי בתוכו. א"ל דפים מחוברים בארבע דופני החיבה שאין העולם נזהרים ליתן השולחן על גבי הרגלים בשבת. שלעי הגמליס דף ית. לות הגור מותר. שרקין ליה תנורא. פירוש טחין פי התנור בטיט כאשר נותנין הפת או הצלי בתוכו. א"ל דפים מחוברים בארבע דופני החיבה שאין העולם נזהרים ליתן השולחן על גבי הרגלים בשבת. שלעי הגמליס דף ית. לות הערכה אנן אר הערכה ממכינן לה. כלומר אין אנו גובלין טיט ביו"ט, אלא נוטלין מן העפר המלוחלת אשר על שפת נהר שהוא כעין טיט ובו טחין פי התנור, וזה הטיט שבשפת פרת מערב יו"ט מכינין אותו. ואפר כירה מותר לצדדן אחת כנגד אחת. אמר רב יהודה האי מדורתא (ממטה למעלה) והאחת מיכן לשפות עליהן הקדירה. ירושלמי משום בונה, שנמצא עושה כמין כירה ועליה הקדירה אהל, אבל אבנים לבית הכסא מותר לצדדן אחת כנגד אחת. אמר רב יהודה האי מדורתא (ממטה למעלה) [מלמעלה למטה] שרי. פירוש דרך בנין, [אסור כגון שנתן עצים בארץ ואחרים על גבן], אבל אם אחז העץ למעלה ונתן אחר תחתיו ועוד אחר תחתיו עד שמגיע למטה בקרקע כיון שאינה דרך בנין מותר.

וקטמא שרי. פרש"י לגבלו ולטוח בו דלאו בר גבול הוא דקמחקן מנא. אחת היתה ועושה אותה שתים: בפי שתי נרות. על ש העפר בעלמא הוא חייב משום מגבל דקאמר התם אחד נותן את האפר ואחד נותן את המים האחרון חייב» וי"ל דהכא ר"ל

קטמא שרי כלומר וקטמא שרי לסתום הסדקים של תנור שלא יוליא האור כמו שהוא יבש בלא נתינת מים עליו ב ועוד יש לומר דה"פ וקטמא שרי כגון שגבלו מערב יום טוב

(ד) ושרי בלא (י [גיבול]: מלממה למעלה אסור. משום

דהוי דרך בנין וכן הוי טעמא דכולן וא״ת היכי מסדרין שלחן שאין לו רגלים על גבי ספסלים שלו דמתחלה משימין הספסלים ואח״כ משימין עליהם את השלחן י"ל דהואיל ואין להם מחיצות שרי וכל הני מיירי דאית להו מחיצות ללדדים המגיעות לארן ג ותימה דאמר בשבת (דף לו: ושם) מחזירין קדרה על גבי כירה והתם (דף נח:) קאמר מאן דאית ליה מחזירין דאפילו בשבת מחזירין וי"ל דכל הנך אינן אסורין אלא היכא שמתקן האהל והמחיצות אבל אם עשה האהל בלא מחיצות שרי והתם גבי כירה המחילות היו עשויות מתחלה וכן פר״ח גבי ביעתא כגון שיש בינים מכאן ובינים מכאן וא' על גביהן והאור תחת אוירן ולא כפי׳ רש״י שפי׳ ביצים שמסדרין על גבי אסכלא דכיון דליכא מחילות לא הוי כעין בנין אלא נרא' כדפריש י וגם פוריא לא מיירי

תורה אור השלם ו. וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךְּ מאומה מו החרם למעו חַמִּים וְרְחַמְּךְ כַּאֲשֶׁר נְשְׁבַּע בַּאֲשֶׁר נְשְׁבַּע רַחַמִים יהרבה במניה: בותני' יאין שוברין את החרם ואין חותכין הנייר לצלות בו יִדע כִּי נָכוֹן בִּיָדוֹ יוֹם

ואין חותכין הפתילה לשנים ביו"ט כו". ואוקימנה חותכה באור שתי נרות. ופי׳ יינ. ופיי זהיתה פתילה מכניס קצה הפתילה בפי הנר. וקצתה ומדליקה באמצע ומנתקת, . ונמצאו שתי נרות דולקין. מוהטין הפתילה ביו״ו (מאי מוהטין] עדו חשכה. פירוש המתעבה השבח: פיזים המתעבה בקצה הפתילה כמין גחלת ומתעכב האורה, לחותכה. תני בר מותר קפרא בפתילה ג' דברים ר, אין גודלין לכתחילה ביו״ט, אותה מהבהבין בשנים. וג' דברים להקל ממעכה ביד, ושורה בשמן, וחותכה באור בפי נרות. אמר רב עשירי בכל יורדין לגיהנם. כי הא דשבתי איקלע לבבל כו׳. ואמר נמי כל המצפה לשלחן חבירו עולם חשך בעדו, שנאמר נודד הוא ללחם איה וגו׳. ת״ר ג׳ (דברים) שחייהן אינם חיים. המצפה לשלחן חבירו, י ומי שאשתו מושלת עליו, ומי (שאיסורין) [שיסורין] בגופו, ופשוטין הן. אין

ַּוְיוּ שָּׁרָ בְּאָשֶּׁׁ בְּשְּׁבֵּע לַאֲבֹתֶיף: דברים יג יח 2. נַדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה

רבינו חננאל

"ואין מנהיגין את הבהמה במקל ביום מוב ורבי אלעזר בר' שמעון מתיר: גם' מ"מ משום דקא מתקן מנא ואין גורפין תנור וכירים תני רב חייא בר יוסף קמיה דרב נחמן יואם אי אפשר לאפות אלא אם כן גורפו מותר דביתהו דר' חייא נפל לה אריחא בתנורא ביומא טבא אמר לה ר' חייא ואזדהר מחרוכא א"ל רבינא לרב אשי אמר לן רב אחא מהוצל דמר שרקין מוב איתיביה שרבה לרב נחמן אין מקיפין שתי חביות לשפות עליהן זומא לרב אשי אלא מעתה בנה אצמבא ביו"מ דלא עביד אהלא הכי